

การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา ชุมชนบ้านหลุมข้าว อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

อ.ดร.ดวงพร ไม้ประเสริฐ (หัวหน้าโครงการ)

สาขาวิชาเทคโนโลยีมีัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

อ.ดร.สจิวรรณ ปราชญ์ศรี

สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความเป็นมา

ชุมชนบ้านหลุมข้าว มีพื้นที่ประมาณ 48 ตารางกิโลเมตร หรือ 25,912 ไร่ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม การใช้ประโยชน์จากที่ดินส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรม ตำบลหลุมข้าว มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 11 หมู่บ้าน คราวเรือนทั้งหมด 728 คราวเรือน คราวเรือนเกษตรกร 526 คราวเรือน พื้นที่ทั้งหมด 25,192 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 23,945 ไร่ พื้นที่ทำนา 23,685 ไร่ ไม้ผล 230 ไร่ พืชผัก 30 ไร่ พื้นที่อื่น ๆ 1,967 ไร่ ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร ซึ่งอาศัยน้ำฝนทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่แน่นอน ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เป็นประจำ แนวทางการพัฒนาการเกษตร ของตำบลหลุมข้าว จึงมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการจัดเวทีชุมชน เพื่อเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน ในด้านการเกษตร และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตรโดยเฉพาะข้าวและผลผลิตจากการเกษตรที่ปลูกทั้งหมดบ้าน

พื้นที่ทำการเกษตรปีการเพาะปลูก ชุมชนบ้านหลุมข้าว หมู่ 5 (ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทีมงานลงไปพัฒนา) มีพื้นที่ 4,050 ไร่ พื้นที่สำหรับการเกษตรประกอบด้วย ปลูกข้าว 3,891 ไร่ ไม้ผล 50 ไร่ พืชผัก 10 ไร่ ในการประกอบอาชีพ อาชีพหลักคนในชุมชนส่วนใหญ่ในตำบลหลุมข้าว ยังประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลักคิดเป็นร้อยละ 79.5 ของประชากรทั้งหมด อาชีพที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ ปลูกข้าว พืชผัก และยังมีประชากรบางส่วนที่ฐานะค่อนข้างยากจนไม่มีที่ดินทำกินประกอบอาชีพรับจ้างอย่างเดียว มีทั้งรับจ้างในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 19.5 ของประชากรทั้งหมด และมีข้าราชการคิดเป็นร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด อาชีพรอง คือ ออกรับจ้างนอกภาคการเกษตรหรือออกค้าขาย บางรายมีการค้าขายควบคู่กับการทำการเกษตรตลอดทั้งปี

ในปัจจุบันคนในชุมชนที่อยู่ในหมู่บ้านจะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ทำด้านการเกษตร ปลูกข้าวแบบรายปี และปลูกพืชผักสวนครัวไว้ทานเอง เนื่องจากชุมชนอยู่ห่างจากตลาดในอำเภอโคกสำโรง เป็นระยะทางประมาณ 22.3 กิโลเมตร ทางทีมงานร่วมกับผู้นำชุมชน และตัวแทนในชุมชนร่วมปรึกษาหารือในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและคนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้เกิดขึ้นในชุมชนจึงมองเห็นว่ามีการปลูกผักสวนครัว เช่น พริกกันจำนวนมาก

ดังนั้น ทางทีมงานร่วมกับทางชุมชนมีแนวความคิดร่วมกันในการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาให้สามารถจำหน่ายได้ในชุมชนและนอกชุมชน ทั้งในรูปแบบขายตรงและขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและเพิ่มศักยภาพ(พหุผลผลิต)ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน ให้ผู้สูงอายุและคนในชุมชนได้ใช้เวลา ร่วมกันในการทำน้ำพริกเผา เกิดการพูดคุยทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งทางชุมชนมีปราชญ์ชาวบ้านที่เป็นผู้แนะนำให้กับชุมชนได้เพิ่มทักษะในการทำน้ำพริกเผาที่มีคุณค่าทางโภชนาการ อีกทั้งทางทีมงานจะร่วมกันถ่ายทอดการขายผ่านทางออนไลน์ให้กับผู้สูงอายุและคนในชุมชนให้สามารถขายเองได้และเพื่อเป็นการขายยอดขายได้โดยทางผู้สูงอายุจำเป็นต้องออกไปขายนอกชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา
2. เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา
3. เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการผลิตน้ำพริกเผาให้กับชุมชน
4. เพื่อถ่ายทอดความรู้การขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินโครงการ

ประชาชนในชุมชนบ้านหลุมข้าว จำนวน 30 คน โดยใช้ชุมชนบ้านหลุมข้าว หมู่ที่ 5 ตำบลหลุมข้าว อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี เป็นสถานที่ดำเนินกิจกรรมหลัก

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ธันวาคม 2566 - กรกฎาคม 2567

วิธีดำเนินโครงการ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการของชุมชนบ้านหลุมข้าว หมู่ 5 ตำบลหลุมข้าว อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
2. ร่วมดำเนินการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา
3. ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา
4. ถ่ายทอดความรู้ในการผลิตน้ำพริกเผา
5. ถ่ายทอดความรู้ในการขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์
6. ร่วมออกบูทจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาในงานสถาปนามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การบูรณาการกับการเรียนการสอน

มีการบูรณาการกับรายวิชาการผลิตดิจิทัลคอนเทนต์ โดยนักศึกษามีส่วนร่วมดำเนินโครงการจำนวน 5 คน ได้แก่ นางสาวชนิสรา พรหมลอย นายภัทรวุฒิ นาคโชติ นายภคพล อังศุมาดิสร นายธาริตกรณ แสงสว่าง และนายกิจจา เจียมถ้อย โดยช่วยในการจัดเตรียมวัสดุสำหรับดำเนินโครงการ ช่วยเตรียมอุปกรณ์และส่วนผสมการทำน้ำพริก การทำน้ำพริก (การเจียวกระเทียม เจียวหอมแดง) การบรรจุลงบรรจุภัณฑ์ และช่วยเป็นคนดูแลชาวบ้านในการอบรมการขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ผลผลิต (Output)

1. ได้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา จำนวน 1 สูตร
2. สูงอายุและคนในชุมชนที่มีทักษะการผลิตผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา และทักษะการขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ และสามารถนำผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาไปขายเพิ่มรายได้

ผลลัพธ์ (Outcome)

1. คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น การนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผา มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายน้ำพริกเผา เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
2. ความร่วมมือร่วมใจในชุมชนในการผลิตตัวผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาและสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนและได้รับองค์ความรู้ในการขายออนไลน์
3. ได้รับองค์ความรู้ในการผลิตน้ำพริกเผาจากพืชผักที่ปลูกในชุมชน ทักษะในการทำน้ำพริกเผาจากวัตถุดิบพืชผักที่ปลูกในชุมชน เช่น พริก และการขายของการขายบนแพลตฟอร์มออนไลน์

ผลกระทบจากโครงการ (Impact)

1. รายได้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้นและเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
2. ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้สร้างเสริมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งขึ้นในด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ชุมชน
3. การนำพืชผักที่ปลูกในพื้นที่ตำบลหลุมข้าวมาจัดทำเป็นน้ำพริกเผา และทางชุมชนได้รับองค์ความรู้ในการผลิตน้ำพริกเผาสู่ท้องตลาดและเพิ่มรายได้ส่งผลให้คนในชุมชนบ้านหลุมข้าวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การนำไปใช้ประโยชน์และสร้างรายได้

1. ประชาชนในชุมชนนำทักษะไปพัฒนาน้ำพริกเผาหรือประยุกต์การทำน้ำพริกเพื่อเป็นอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
2. ชมรมผู้สูงอายุสามารถรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมการทำน้ำพริกเผา และเพิ่มรายได้ให้ผู้สูงอายุ
3. อบต.หลุมข้าว สามารถร่วมพัฒนาคนในชุมชนบ้านหลุมข้าวให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

